

אין סוף בכוח

1. אורות הקודש ב תקלב

מבינים אנו בשלמות האלהית המוחלטה שני ערכים של השלמה. ערך אחד של השלמה, שמצד גדלה וגמירתה אין שייך בה הוספה של מעלה. אבל אם לא היתה האפשרות של הוספה היה זה בעצמו ענין חסרון. כי השלמות ההולכת ונוספת תמיד יש בה יתרון ותענוג ואיזה מין העלאה, שאנו עורגים לה כל כך, הליכה מחיל אל חיל, אשר על כן לא תוכל השלמות האלהית להיות חסרה זה היתרון של הוספת הכח. ועל זה יש באלהות הכשרון של היצירה, ההתהוות העולמית הבלתי מוגבלת, ההולכת בכל ערכיה ומתעלה, ונמצא שהנשמה האלהית העצמית שבהויה המחיה אותה הוא העילוי התמידי שלה, שהוא הוא יסודה האלהי, הקורא אותה להמצא ולהשתכלל. וזאת היא האפלה השרויה בשטתם של הפלוסופים המעפילים המודרנים (ברגסון).

2. ספר דרך חיים - פרק ומשנה י

השיי הוא השלם לגמרי עד שאי אפשר שיחסר שלימותו, ואין ספק כי הדבר שהוא בפעל הוא יותר שלם ממה שהוא בכח, ולפיכך אף על גב שהשיי בכוחו יכול לעשות כרצונו, דבר זה אינו רק בכח וכאשר הוא בפעל המציאות דבר זה נחשב שלימות לגמרי שהוא בפועל, ולפיכך המציא השיי את העולם בפעל עד שמלכותו יתברך הוא בפעל ולא שיהיה זה בכח בלבד.

3. שמונה קבצים א, שכה

באים ימים שתדמה נופלת על האדם, והפרצופים ננסרים זה מזה, עד שהפירוד הגמור נעשה אפשרי, ובכללות התרדמה במקום צלע מחוברת, חיבור טבעי, גב לגב, עומדת תפארת אדם בכליל הדרה, שהבחירה השכלית מכרת לומר זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי וגמר הנסירה הוא תוכן הבנין, המביא לאחדות משוכללת.

4. שמות פרק יז (טז)

וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל פֶּסֶחַ מִלְחָמָה לְדִי בְעַמְלֶק מְדַר דֶּר.

א4. רש"י על שמות פרק יז פסוק טז

ומהו כס ולא נאי כסא - ואף השם נחלק לחציו. נשבע הקב"ה שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק כולו וכשימחה שמו יהי השם שלם והכסא שלם.

א4. ספר גור אריה על שמות - פרק יז פסוק טו

ונמצא כי יש כאן חלוק, וכל חלוק במה שהוא חלוק אין בו שלימות, ואם כן איך יתכן שימצא בעולם הזה השם המיוחד בשלימות, כי במה שהשם זה הוא מיוחד - יש בו השלימות שאין עוד זולתו, ולפיכך אין השם שלם. ואין הפירוש חס ושלוש שאין השם שלם בעצמו, חס ושלוש לומר כך, כי שלימותו בעצמו, אך אין השם בשלימות נמצא אצלינו... ואם כן, איך יתכן שימצא מלכותו אצלינו בשלימות, כי מלכותו יתברך נמשך אחר אחדותו, וכאשר השניות בעולם אין שלימות מלכותו נמצא, לכך 'אין הכסא שלם' עד שיכלה כל זרעו של עשו, ואז לא יהיו שניות בעולם, ואז "יהיה ה' אחד ושמו אחד" (זכריה יד, ט):

א4. שיחות הרצי"ה על התורה וישלח תשכ"ז

"ד' אחד ושמו אחד" - אחדות אלוהית יסודית זו מתגלה בעולם בצורה של שניות! דבר ד' המקורי האלוהי, השמימי כשהוא מגיע אלינו - הוא נשמע בשתיים. דבר ד' בתורה, "תורת ד' תמימה" האחת, מתגלה אלינו בשתי מדרגות: תורה שבכתב ותורה שבעל-פה.

5. מדרש תהילים מזמור קלט

ורוח אלהים מרחפת על פני המים. זה רוחו של אדם הראשון.

6. ספר הכוזרי - מאמר רביעי אות א - לא

... ויש שהיו קוראים ליחס שבין בני ישראל ובין האלוה ולקשר אשר ביניהם -ה' שעל דרך זו נאמר הלוא משנאיך ה' אשנא ואיבי ה' והכונה לאויבי עם ה'...

א6. קול יהודה על כוזרי ר"ל שיש קורים בשם ה' השייכות והצטרפות והקשר הנמצא בין ישראל ואביהם שבשמים.

7. ספר דרך חיים - פרק ב משנה ח

ואמר כי האדם נברא לעמל שלא יהיה בעל הנחה כלל רק יוציא שלימותו אל הפעל תמיד בלי הנחה, שכך ראוי מצד טבע הברואה, שכל הנבראים נבראו שיהיו בשלימות ולא יהיו חסרים והאדם הזה אי אפשר שיבא אל ההשלמה עד שיהיה בעל הנחה לגמרי. וזהו מה שלא נאמר באדם כי טוב יותר מכל הנמצאים, כי כל הנמצאים הם נבראים ויש להם שלימותם, אבל האדם לא נברא בהשלמה ולא נמצא האדם בהשלמה זהו שלימותו בעצמו שהוא מתנוועע אל הפעל ומוציא שלימותו תמיד אל הפעל, ודבר זה הוא שלימותו...

א7. ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן פט

וַתִּחְסְרֵהוּ מְעַט מְאֻלְקִים וְכַבֹּד וְהָדָר וְתַעֲטָרְהוּ (תהלים ח). הנה ידוע, כי כל מה שחסר לאדם הן ברוחני הן בגשמי, החסרון הוא בהשכינה, שהוא גחנית אלקים. וזהו וַתִּחְסְרֵהוּ, בַּנְּדָאִי מְעַט מְאֻלְקִים, הִינֵנו וַתִּחְסְרֵהוּ בַּנְּדָאִי מְאֻלְקִים, הִינֵנו בְּהַשְׁכִּינָה.

8. אורות הקדש ב עמוד תקלו

וכשחודרים בתוכיותו של יסוד ההתפתחות המתעלה, אנו מוצאים בו את הענין האלהי מואר בבהירות מוחלטת, שדוקא אין סוף בפועל, מחולל הוא להוציא אל הפועל מה שהוא אין סוף בכח.

א8. ספר ויקרא פרק כו

(יב) וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעַם. רש"י על ויקרא פרק כו פסוק יב

(יב) והתהלכתי בתוכם - אטייל עמכם בגן עדן כאחד מכם ולא תהיו מזדעזעים ממני יכול לא תיראו ממני ת"ל והייתי לכם לאלהים:

9. ספר העקרים - מאמר שלישי פרק ג

כל דבר שהוא בכח צריך שיצא מן הכח אל הפעל וכל מה שלא יצא מן הכח אל הפעל הנה מציאותו בכחניות ההוא לבטלה כאלו לא היה ולוה הוא מבואר ששלמות האדם ותכליתו האחרון שאמרנו שהוא בו בכח אם לא ימצא בפעל יהיה מציאות מין האדם לבטלה כי לא יהיה לו יתרון על שאר מיני בעלי חיים...

א9. גור אריה על בראשית ו, ט.

עיקר תולדות האדם מעשים טובים, כי התולדות לאו בגופו, ואילו מעשים טובים הם בגופו, ואין לך תולדות יותר מזה, שהרי הוא כאילו מוליד עצמו, וזהו יותר תולדה.